

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 39 | 15-21 maart 2021

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben aanklagers de detentie van ten minste 154 mensen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een [advies](#) van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde [database](#) samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

16 maart: Officieren van justitie Istanboel hebben de aanklacht wegens nalatigheid [ingetrokken](#) in de zaak van Deniz Hakan Şen, een gevangene die aan kanker is overleden nadat hij niet tijdig was behandeld en slechts twee weken voor zijn dood was vrijgelaten, met als argument dat "hij ook zou zijn gestorven als hij wel was behandeld".

WILLEKEURIGE LEVENSBEROEVING

17 maart: Een rechtbank in Istanboel heeft een politieagent [veroordeeld](#) tot 16 jaar en 8 maanden gevangenisstraf voor de moord op Festus Okey, een Nigeriaan die in 2007 bij de politie departement van Beyoğlu werd doodgeschoten.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is geen nieuws naar buiten gekomen over [Yusuf Bilge Tunç](#) en [Hüseyin Galip Küçüközyiğit](#), voormalige werknemers uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij decreet uit hun functie

werden ontslagen en die respectievelijk op 6 augustus 2019 en 29 december 2020 als vermist zijn opgegeven, in wat de laatste gevallen lijken te zijn in een reeks van vermoedelijke [gedwongen verdwijningen](#) van regeringscritici sinds 2016.

16 maart: [Sezer Tatar](#), een HDP-lid in Van, werd naar verluidt in een voertuig gedwongen door personen die zich voordeden als politieagenten. Hij werd gedwongen om informant voor de autoriteiten te worden en fysiek mishandeld voordat hij dezelfde dag werd vrijgelaten.

VRIJHEID VAN VERGADERING

16 maart: Het bureau van de gouverneur van Hakkari vaardigde een [verbod](#) uit op alle bijeenkomsten in openlucht voor een periode van 15 dagen.

18 maart: De politie in Ankara [houdt](#) negen activisten aan die protesteerden tegen de uitwijzing van Ömer Faruk Gergerlioğlu uit het parlement. De arrestanten werden later op dezelfde dag vrijgelaten.

20 maart: De politie in Istanboel [hield](#) 14 mensen aan tijdens de viering van het Koerdische festival Newroz.

20 maart: De politie in Ankara [blokkeerde](#) een demonstratie voor vrouwenrechten om te protesteren tegen de terugtrekking van Turkije uit de Istanboel Conventie, en hield twee mensen aan.

20 maart: De politie in Malatya [hield](#) een man en zijn twee kinderen kort aan tijdens de viering van Newroz. De arrestanten werden dezelfde dag vrijgelaten.

21 maart: De politie in Diyarbakır [hield](#) 63 mensen aan, waaronder zes minderjarigen, omdat ze geel-rood-groene sjaals droegen toen ze op weg waren naar de

Newroz-viering. Van de arrestanten werden er 39 binnen een dag vrijgelaten.

21 maart: De politie in Adana heeft acht mensen, waaronder drie minderjarigen, [aangehouden](#) tijdens de viering van Newroz.

21 maart: De politie in Istanboel heeft tijdens de viering van Newroz 11 mensen [aangehouden](#).

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

15 maart: De politie in Şanlıurfa heeft Emine Şenyaşar kort [vastgehouden](#), die voor de provinciale rechtbank een sit-in protest had gehouden nadat zij haar echtgenote en twee kinderen had verloren door een vechtpartij tussen haar familieleden en een plaatselijk afgevaardigde van de regeringspartij. Şenyaşar werd een paar uur later vrijgelaten.

16 maart: Het parlement heeft parlementslid Ömer Faruk Gergerlioğlu het parlement [uitgezet](#) wegens een gevangenisstraf die hem was opgelegd voor een tweet waarin hij een nieuwsbericht van de nieuwssite T24 deelde. Gergerlioğlu [weigerde](#) uit protest het parlamentsgebouw te verlaten totdat hij op 21 maart met geweld door de politie werd [verwijderd](#) en kortstondig werd vastgehouden.

16 maart: Radiopresentator [Hazım Özsu](#) wordt in Bursa doodgeschoten. De schutter, die door de politie werd gearresteerd, verklaarde dat hij Özsu had vermoord omdat hij niet blij was met diens commentaar op de radio.

16 maart: Een rechtbank in Muğla heeft journalist Hakan Aygün [veroordeeld](#) tot zeven maanden en 15 dagen wegens het uitlokken van haat en vijandschap, naar aanleiding van een tweet waarin hij de spot dreef met de nationale hulpcampagne voor pandemieën van de regering.

16 maart: Een rechtbank in Istanboel heeft [besloten](#) de toegang te blokkeren tot een nieuwsbericht over de vermeende off-shore Maltese bankrekeningen van Berat Albayrak, de schoonzoon van president Recep Tayyip Erdoğan, en zijn broer Serhat Albayrak.

16 maart: Een rechtbank in Istanboel heeft [besloten](#) de toegang te blokkeren tot een nieuwsbericht over de opmerkingen van econoom Ali Bilge over een door de

federale rechtbank van de VS ingestelde vervolging van de staatsleningbank Halkbank.

16 maart: Een rechtbank in Istanboel heeft [besloten](#) de toegang te blokkeren tot een nieuwsbericht over een rechtszaak van een regeringsgezinde zakenman tegen een journalist over een column.

16 maart: Een rechtbank in Istanboel heeft de journalisten Seyhan Avşar en Necdet Önemli [vrijgesproken](#) van de aanklacht van het bekendmaken van de identiteit van overheidsambtenaren die hebben deelgenomen aan de strijd tegen het terrorisme, naar aanleiding van een nieuwsbericht over een openbare aanklager die een ex-gevangene bleek te zijn.

16 maart: Een rechtbank in Kars [spreekt](#) voormalig parlementslid Mahmut Alınak vrij van de aanklacht van belediging van de president op sociale media.

17 maart: Het Grondwettelijk Hof heeft geen schending van de rechten [vastgesteld](#) in de zaak van Ercan Gün, een voormalige nieuwsredacteur die al bijna vijf jaar in voorlopige hechtenis zit.

17 maart: De politie in Istanboel heeft journalist Enver Aysever voor korte tijd [aangehouden](#) op beschuldiging van het denigreren van religieuze waarden, naar aanleiding van een tweet van een cartoon waarop een conciërge te zien is die de geest van een religieuze geestelijke lijkt te desinfecteren. Aysever werd na zijn verhoor vrijgelaten.

17 maart: Een rechtbank in Ordu heeft de Istanbulsse burgemeester Ekrem İmamoğlu [veroordeeld](#) tot het betalen van een geldboete wegens belediging van een voormalige gouverneur van Ordu. In het proces hing de oppositieburgemeester een gevangenisstraf van maximaal twee jaar boven het hoofd.

17 maart: Een rechtbank in Istanbul heeft een geldboete [opgelegd](#) aan journalist Ali Ergin Demirhan wegens belediging van de president, naar aanleiding van in 2018 gepubliceerde nieuwsberichten over de militaire operaties van Turkije in Syrië.

17 maart: Een rechtbank in Istanboel heeft twee universiteitsstudenten [vrijgelaten](#) tijdens de eerste zitting van een zaak waarin zij, samen met vijf andere verdachten, gevangenisstraffen tot drie jaar riskeren wegens het tonen van een poster waarop de Kaaba met LGBT-vlaggen is afgebeeld.

18 maart: Een rechtbank in Van [spreekt](#) journalist Arif Aslan vrij van beschuldiging van terrorisme.

19 maart: Een regeringsgezind dagblad [beweert](#) dat Twitter een vertegenwoordiger in Turkije zal aanstellen, overeenkomstig een omstreden socialemediawet die de controle van de regering over socialemediaplatforms verscherpt. Het bedrijf kreeg onlangs een reclameverbod opgelegd omdat het de wet niet naleefde en wordt geconfronteerd met een beperking van de bandbreedte, waardoor het praktisch onbereikbaar zou worden als het zich blijft verzetten.

20 maart: De politie in Istanboel heeft de Franse journalist Sylvain Mercadier [aangehouden](#) toen hij op de luchthaven aankwam om de Newroz-vieringen te volgen. Mercadier werd de volgende dag gedeporteerd omdat hij een bedreiging voor de nationale veiligheid zou vormen.

VRIJHEID VAN GODSDIENST

17 maart: Uit verschillende berichten [blijkt](#) dat protestanten in Turkije steeds meer bedreigd worden met willekeurige rechtszaken tegen leden van hun gemeenschap.

VERDEDIGERS VAN DE MENSENRECHTEN

16 maart: Het parlement heeft parlamentslid en vooraanstaand voorvechter van rechten Ömer Faruk Gergerlioğlu het parlement [uitgezet](#) vanwege een gevangenisstraf die hij opgelegd kreeg voor een tweet waarin hij een nieuwsbericht van de nieuwswebsite T24 deelde. Gergerlioğlu [weigerde](#) uit protest het parlamentsgebouw te verlaten totdat hij op 21 maart met geweld door de politie werd [verwijderd](#) en kortstondig werd vastgehouden.

19 maart: De politie in Ankara heeft Öztürk Türkdoğan, het hoofd van de Vereniging voor de Mensenrechten (İHD), [aangehouden](#) op beschuldiging van terrorisme. Türkdoğan werd later op dezelfde dag voorwaardelijk [vrijgelaten](#).

ONAFHANKELIJKHEID VAN JUSTITIE EN RECHTSSTAAT

16 maart: Officieren van justitie Istanboel hebben de aanklacht wegens nalatigheid [ingetrokken](#) in de zaak van Deniz Hakan Şen, een gevangene die aan kanker is

overleden nadat hij niet tijdig was behandeld en slechts twee weken voor zijn dood was vrijgelaten, met als argument dat "hij ook zou zijn gestorven als hij wel was behandeld".

16 maart: Een rechtbank in Muğla [veroordeelde](#) journalist Hakan Aygün tot zeven maanden en 15 dagen wegens het uitlokken van haat en vijandschap, naar aanleiding van een tweet waarin hij de spot dreef met de nationale hulpcampagne voor pandemieën van de regering. De uitspraak kwam er ondanks een [beslissing](#) van het Grondwettelijk Hof in februari waarin Aygün's voorlopige hechtenis vanwege de tweet in strijd met zijn rechten was bevonden.

KOERDISCHE MINDERHEID

15 maart: Een rechtbank in Diyarbakır [veroordeelt](#) Murat Öndeş, plaatselijk lid van de HDP, tot zes jaar en drie maanden gevangenisstraf op beschuldiging van terrorisme.

17 maart: Een aanklager van het Hooggerechtshof [vraagt](#) het Grondwettelijk Hof om de pro-Koerdische HDP, de op twee na grootste groep in het parlement, te sluiten. In de aanklacht wordt de partij [gelijkgesteld](#) met de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK), die in Turkije en internationaal op de lijst van terreurgroepen staat, en wordt een politiek verbod geëist voor meer dan 600 partijfunctionarissen, waaronder de huidige covoorzitters en de gevangengenomen voormalige leiders Selahattin Demirtaş en Figen Yüsekdağ.

17 maart: Een rechtbank in Muş [veroordeelt](#) voormalig HDP-burgemeester Adnan Topçu tot acht jaar, een maand en 15 dagen gevangenisstraf op verschillende beschuldigingen in verband met terrorisme.

19 maart: De politie heeft in verschillende provincies minstens 36 leden van de HDP [aangehouden](#) op verdenking van banden met terrorisme.

19 maart: Het ministerie van Onderwijs [stelt](#) een inleidend schoolboek op over de provincie Diyarbakır, waar Koerden de meerderheid vormen, waarin geen melding wordt gemaakt van de plaatselijke Koerdische identiteit en waarin wordt beweerd dat de taal die in de provincie wordt gesproken Azerisch Turks is.

20 maart: De politie in Istanboel [houdt](#) 14 mensen aan tijdens de viering van het Koerdische feest Newroz.

20 maart: De politie in Malatya [hield](#) een man en zijn twee kinderen kort aan tijdens de viering van Newroz. De arrestanten werden dezelfde dag weer vrijgelaten.

21 maart: De politie in Diyarbakır [hield](#) 63 mensen aan, waaronder zes minderjarigen, omdat ze geel-rood-groene sjaals droegen toen ze op weg waren naar de Newroz-viering. Van de arrestanten werden er 39 binnen een dag vrijgelaten.

21 maart: De politie in Adana heeft acht mensen, waaronder drie minderjarigen, [aangehouden](#) tijdens de viering van Newroz.

21 maart: De politie in Istanboel heeft tijdens de viering van Newroz 11 mensen [aangehouden](#).

MISHANDELING VAN BURGERS IN HET BUITENLAND

15 maart: Belgische autoriteiten [vermoeden](#) dat de voormalige ambassadeur van Turkije in Parijs, İsmail Hakkı Musa, betrokken is bij de moord op drie vermeende leden van de PKK in Parijs in 2013.

ANDERE MINDERHEDEN

17 maart: De LGBT-gemeenschap [werd](#) de voorbije weken het slachtoffer van opeenvolgende aanvallen op haar leden, waarbij minstens drie transvrouwen gewond raakten of stierven.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

17 maart: Vice-minister van Buitenlandse Zaken Faruk Kaymakçı [zei](#) dat de EU de migrantendeal van maart 2016 moet verlengen.

19 maart: Turkse functionarissen [beschuldigen](#) Griekse kustwachters ervan zeven migranten te hebben geboeid en zonder reddingsvesten in de Egeïsche Zee te hebben gegooid, waarbij ten minste drie doden zijn gevallen.

FOLTERING EN MISHANDELING

21 maart: De politie in Diyarbakır heeft de mensen die werden aangehouden toen ze op weg waren naar de Newroz-viering, fysiek en verbaal [mishandeld](#) in hechtenis.

VROUWENRECHTEN

20 maart: Het presidentschap heeft een presidentieel decreet [uitgevaardigd](#) waarbij Turkije wordt teruggetrokken uit het Verdrag van Istanbul inzake de voorkoming en bestrijding van geweld tegen vrouwen. Volgens een jaarlijks [rapport](#) van Bianet over gender gerelateerd geweld hebben mannen in 2020 ten minste 284 vrouwen vermoord en 792 vrouwen geweld aangedaan. In een ander [rapport](#), uitgebracht door de Vereniging voor de Rechten van de Mens (İHD), wordt het aantal vrouwen dat het slachtoffer is van economisch, fysiek en psychologisch geweld op 1.075 geschat. In het rapport van de İHD staat ook dat 41 vrouwen tot zelfmoord zijn gedreven en 178 vrouwen onder verdachte omstandigheden dood zijn aangetroffen.

20 maart: De politie in Ankara [blokkeerde](#) een demonstratie voor vrouwenrechten om te protesteren tegen de terugtrekking van Turkije uit de Istanboel Conventie, en hield twee mensen aan.